

1810. Boedelscheiding vanwege tweede huwelijk (op 27-03-1808) van Renske Annes, weduwe van Gerben Hinnes Posthumus (overl. 03-05-1805), met Johannes Jurjens.
Weesrekeningen Smallingerland Nedergerecht Inv. 49 RA 4398/9 (p.606-616)

[Annotaties van K.S. de Boer]

[p.606-->] Op heden den zestiende van Louwmaand des Jaars een duizend achthonderd en tien (1810) compareerden voor mij Tjeerd Arends als Commissaris uit Baljuw benevens het Gerecht van het District in Friesland, geassisteerd met de Secretaris J.F. Reiding:

- **Errit Pieters de Jong**, koopman en huisman in de Noorderdragten, in qualiteit als geautoriseerden Voogd en Curator over de Personen en Goederen der minderjarige nagelaten kinderen van wijlen **Gerben Hinnes Posthumus**, in tijden koopman in de Zuiderdragten en aldaar den 3. van Bloemaand overleden, met namen **Hinne, Antje en** [p.607-->] **Sjoukjen Gerbens Posthumus** [in 1812, bij de naamaaneming, bevestigt de voogd Errit Piters de Jong deze achternaam van de kinderen], geassisteerd met deszelfs geautoriseerden toezienden voogd **Pieter Meines**, koopman in de Zuiderdragten, waarachtig Requiranten ter ene, en
- **Renske Annes**, wed. van gemelde wijlen Gerben Hinnes Posthumus, en moeder van den Requiranten Pupillen, doch nu hertrouwd en geassisteerd met haar man **Johannes Jurjens**, meester timmerman in de Zuiderdragten, Requirerende ter andere zijde.

Welke verklaarden met elkanderen gemaakt te hebben navolgende Inventarisatie en respectieve accord van uitwijzing opzichtelijk der Requiranten en Pupillen vaderlijke Goederen, zowel als omtrent het onderhoudende opvoeding van derzelve kinderen.

Tot vinding dies de comparanten verklaarden alvorens gemaakt te hebben navolgende **Inventaris** van alle goederen welke bij wijlen Gerben Hinnes Posthumus en de Requireerende voor het aangaan der echte zijn bezeten en naderhand aangekomen te zamen geen (?)ene duizend guldens aan waarde bedragende.

[p.608-->] **Inbreng van wijlen Gerben Hinnes Posthumus** bij het aangaan der echte:
1. De geregte een-tweede van twee Pondematen en 9 1/3 einsen Greidland, gelegen onder den dorpe Wirdum. [Wirdum, ten westen van Warga, Gerbens moeder kwam van Warga.]
2. De geregte een-tweede van eene Obligatie ten laste van de Provintie Vriesland rentende 2 per cents, gequoteerd met Nr.1960, groot aan kapitaal tweehonderd Caroliguldens (200 Cg), verschijnt jaarlijks den 14. van Louwmaand.
3. De geregete een-tweede van eene Obligatie ten laste van de Provincie Vriesland, rentende twee per cent, verschijnt jaarlijks den 8. van Slagtmaand gequoteerd met Nr.291, groot aan kapitaal zeshonderd Caroliguldens (600 Cg).
4. De geregte 1/6 van het Veer, varende van de Dragten op Leeuwarden en Sneek en vice versa gekocht voor eene Somma van fl 3794-16-0, doch hierop was nog aan Pier Errits schuldig fl 2655-7-1. Blijft alzoo zuivere inbreng fl 1139-8-0.
[De koop was gedaan in 1792; zie Hypotheekboek inv. nr. 11 p.432 akte 23 juli 1792.]
[Pier Errits is de vader van de voogd Errit P. de Jong; zie Prov. Archief, "Naamaaneming".]

[p.609-->] **Inbreng van de Requireerende [Renske Annes]** bij het aangaan der echte met haar wijlen eerste man:

1. Comptante penningen ontvangen van Requireede Curatoren Tjietze Renses en Ulbe Rinderts [Tjietze Renses, koopman, en Ulbe Rinderts, grofsmid, te Gorredijk; destijds curatoren over Renske.] fl.76-17-8.
2. De geregte een-derde van eene voor lang verkochte Huizinge cum Annexis, staande en gelegen op de Gordijk, berekend naar den verkoop den 2/3 gedeelten op fl 400-0-0.
3. Den opbreng der geregte een-derde van 1 1/2 madsladen, tot fl 166-13-8.

4. Van Bart Weever te Lippenhuizen wegens een Pachtstede fl 10-0-0.
5. De geregte een-derde van eene Obligatie gelegen hebbende ten laste van Ruurd Pieters tot fl 43-0-0.

Totaal fl 696-11-0.

Winst en verlies staande echte voorgevallen, in alles zoodanig als den mandeeligen boedel thans bevonden wordt.

Profijtelijke staat.

1. Eene Huizinge en Hovinge cum annexis staande en gelegen in de Zuiderdragten, en aldaar met Nr.182 bekend, hebbende ten Oosten [p.610-->] Johannes Jurjens, ten Zuiden Barth. Schonen en ten Westen Klaas Lieppes en ten Noorden de vaart.
2. Alle de meubelen en huisgeraden, veer bedden, kabinet, klok, stoelen, houten tafels, als andeszints. Alles bij wijlen Gerben Hinnes Posthumus en de Requireerde staande echte aangekocht.

Schadelijke staat.

1. Errit Pieters de Jong competeert ingevolge Obligatie eene Somma van vijfhonderd Caroliguldens, met de interes tegen 5 p.c. sederd den 14 van Slagtmaand 1808 fl 500-0-0. Interes fl 29-0-0.
2. Eene Obligatie ten profijte van M. van der Veen, rentende 5 p.c. tot den 26 van Oogstmaand 1808 aanbetaald groot van kapitaal vijfhonderd gls fl 500-0-0. Interes fl. 33-14-0.
3. Een dito ten voordele van A. Westerkamp, groot van kapitaal negenennegentig Caroliguldens rentende 5 p.c. fl 99-00-0. Interes fl 10-0-0.
[Deze lening was 20-02-1808 aangegaan; Hypotheekboek Small., Inv.113, Fol.449.]
4. Een dito liggende ten profijte van **H.G. Landmeter**, groot aan kapitaal eenhonderd Caroliguldens insgelijks tegen 5 ten honderd rente fl 100-0-0. Interes fl 9-0-0.
[Hendrik Landmeter, koopman, en Gerben zaten in 1798 beide in de gemeenteraad.]
[Deze lening was 29-02-1808 aangegaan; Hypotheekboek Small., Inv.113, Fol.434.]
Transport fl 1280-14-0 [p.611-->]
5. Een dito ten voordele van Fedde Sikken, groot van kapitaal eenhonderd guldens, rentende 4 p.c. fl 100-0-0, Interes fl 4-0-0.
6. Harmen Folkerts competeert wegens geleverde winkelwaren ingevolge rekening fl 13-6-0.
7. M.T. Simons wegens ditto fl 13-12-0.
8. Jantje Joostes Halbersma ditto fl 7-8-8.
9. W. Gorter wegens ditto fl 7-0-0.
Bedragende alzoo de schulden geheel fl 1426-0-8.

Waarbij nog moet worden gerekend de laatste post van de inbreng van wijlen Gerben Hinnes Posthumus also welke penningen in den mandeeligen boedel zijn versmolten en niet meer aanwezig fl 1139-8-8.

Gelijk ook den gehelen inbreng van de Rendeerden tot fl 696-11-0

Dus geheel schadelijk fl 3,262-0-0.

Waar en tegen de profijtelijke staat bij taxatie is waardig bevonden

1. de Huizinge en Hovinge cum annexis fl 1600-0-0.
2. Alle meubelen en huisgeraden fl 225-0-0.

Tesamen fl 1825-0-0.

Geblijkende alzoo het verlies bij [p.612-->] van Gerben Hinnes Posthumus en de

Requireerde staande echte aangekomen, te bestaan in eene somma van fl 1437-0-0. Waarvan de Requirant in glt de geregte 1/2 moeten houden, tot fl 718-10-0. Hetwelk van wijlen Gerben Hinnes Posthumus ingebrachte penningen wegens het Veerschip tot fl 1139-8-0 afgetrokken zijnde, geblijkt dat aan de Rendanten in glt boven de drie eerstgemelde posten van den inbreng van wijlen Gerben Hinnes Posthumus toekomt (fl. 420-18-8) welke somma uit de mandeelige Huizinge cum annexis, en de meubelen en huisgeraden moet worden gevonden.

Dan aangezien de Requireerde niet genegen was deze goederen langer mandeelig te bezitten en alras de Requiranten tot eene scheiding en deeling daarvan had aangesproken, zoo verklaarden de comparanten hierover op de volgende manier geaccordeerd te zijn:

- Dat de requirante Renske Annes in geheelen, afzonderlijken en waren eigendom zal hebben en genieten, de mandeelige huizinge cum annexis, en alle de meubelen en huisgeraden hierboven breder omschreven, met de huur van dezelfde huizinge nog daar op te goede [p.613-->] des ook de verpanding en achterstallen of resten dien over de voorgaande jaren alleen en voor het geheel betalende gelijk mede alle geene uitzonderende op den mandeeligen boedel liggende en andere schulden te laste van wijlen Gerben Hinnes Posthumus staande, voldoende, met alle de kosten over deze scheiding vallende.

- Dat de Requireerde bevrijd zal zijn, om de vierhonderdtwintig Caroliguldens, 18 stuivers en acht penningen (400-18-8), de Requiranten in glt uit de mandeelige huizinge en meubelen en huisgeraden competeren ide, uitrekenen, als zullende deze somma aan haar verblijven.

- Dat de Requireerde daarentegenover hare voorkinderen, of des Requirantens pupillen, hierboven gemeld, in ziekte en gezondheid zal moeten onderhouden in kost, drank, kleding en verdere benodigdheden, en dezelve een goede opvoeding moeten geven, en laten onderwijzen in lezen en schrijven etc naar stands behoor, ter tijd en zo lange als derzelve meerderjarig zijn, zonder hieromtrent iets tot onderstand van de Requiranten in glt te vorderen.

- Dat de Requiranten daarenboven wegens hunne pupillen zullen hebben en genieten:
1. De geregte een-tweede van twee pondematen en 9 1/3 einsen greidland en een gelijk aandeel van twee [vlek] obligatien rentende [p.614-->] tegen twee procento, tezamen groot aan kapitaal achthonderd guldens in het geheel, daar wijl Gerben Hinnes Posthumus bij het aangaan der echte ingebracht, invoege hierboven is gemeld. En
2. Een kapitaal van drieduizend en vijfhonderd Caroliguldens (3500 cg) in 's Lands obligatie rentende tegen twee ten honderd, des Requirantens pupillen bij testamentaire dispositie van de mede wln. der oud Schepen J. Anddxxx(?) aangekomen, doch onder den executie van A. Ynia Leeuwarden en S. Bolman die aan (?)benistemxx maar vanechten de interessen tot der kinderen meerderjarigheid, of den ouderdom van 25 jaar aan de Requireerde zijn gelegateerd.

Dat aangezien deze bepaling van de testatrice de interessen van de laatstgemelde obligatien ten voordele van de Requiranten zullen zijn ten tijde dat derzelve pupillen hoofd voor hoofd den ouderdom van vijfentwintig jaren zullen hebben bereikt, doch dat ook zoo lange de vruchten en interessen van de overige van de Requiranten in glt uitgewezene goederen aan de Requireerde zullen verblijven, des de lasten en zwarigheden daarop liggende tot zoo lange hoedende.

Van welk accoord, uitwijzing, overdragte, scheiding en resp inventaris, de [p.615-->] Comparanten wederzijds beloofden elkanderen het volle effect te zullen presteren, en na dezen om gene nadere uitwijzing of scheiding aan te spreken. Stellende de een en den

andere in de ledige, reële en actuele possessie, zampt waren eigendom van het aan een ieder toegedeelde en overgedragene, met aanneming hetzelfde vrij te zullen leveren, en voor de executie van dien te causeren(?) zoo naar regte behoort. Nemende de Requireerende cum marite gesterkt alle geene uitgezonderde schulden voor haar rekening met aanneming om deze ene op de eerste aanmaning van de crediteuren alleen en van het geheel te zullen betalen; de Requiranten daarvan bij dezen ontheffende.

Waar voor, alsmede voor kosten, schaden en interessen, door wanprestatie te ontstaan, de comparanten verklaarden te verbinden en ten hypotheek in onderpand te stellen, alle hunne geene uitgezonderde en wel speciaal de bij dezen gescheiden goederen, met onderwerping hunner tesamen aan den Hove van Vriesland en alle andere geregten, ten eersten instantie.

Aldus gepasserd voor ons Commissaris en Secretaris in het hoofd dezès gemeld, en na vertooning der quitantie wegens de betaald, de verponding over den jare 1809, wegens de [p.616-->] bij dezen aangedragen Huizinge, mede ten teeken van approbatie, door des Requireerdes Man verteekend in de Zuiderdragten, op voorschreven dato.

Getekend:

Rinske Annes, Johannes Jurjens, Errit Piters de Jong, Pieter Meines, Tjeerd Arents, S. I. Reiding, secr.

Bij gedane collatie is dit Grad met deszelfs minute bevonden te accorderen.
Dragten, den 16 van Louwmaand 1810(get) Tjeerd Arents, S.I. Reiding, secret.

Presentata en registrata in het 16de Weesboek van Smallingerland, pag 606 et seq....
etc. ,...
19 van Louwmaand 1810

Errit Piters de Jong sterft 1812 (zijn vrouw bevalt 7 maand daarna van Errit Posthumus de Jong).

Johannes Jurgens (van der Schaaf) leefde tot 1839, Renske tot 1842.

Het land in Wirdum wordt door zoon Hinne Gerbens in 1830 verkocht.

Sj. de Boer haalde de gescande versie van deze acte uit de archieven van Tresoar,
K.S. de Boer verzorgde de transscriptie.
20170725